

Skatteministeriet
Den

J.nr. 99/04-577-01893

Spørgsmål 53

Til

Folketingets Skatteudvalg

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 53 af 14. oktober 2004.

Kristian Jensen

/Else Veggerby

Spørgsmål 53:

I forlængelse af ministerens svar på spørgsmål S 5622 fra samlingen 2003-4 af Pernille Rosenkrantz Theil anmodes skatteministeren om at oplyse følgende:

- Kan ministeren oplyse, hvorledes de erstatninger, der er ydet af rådgivere er behandlet skattemæssigt. Har rådgiverne skattemæssigt fradrag for erstatningerne og procesrenterne, hvis de betales direkte af rådgiverne uden forsikringsmæssig dækning, og hvordan behandles erstatningerne, når der er ydet erstatning til rådgiverne fra deres rådgiveransvarsforsikring?
- Kan ministeren oplyse, hvorledes de erstatninger, der er ydet af banker o.l. er behandlet skattemæssigt? Har de pågældende banker skattemæssigt fradrag for de pågældende erstatninger og procesrenter?
- Er det i alle verserende sager pålagt selskabssælgerne m.v. at erstatte statens sagsomkostninger, således at dette har dækket de samlede sagsomkostninger, eller har staten selvstændigt haft udgifter til advokathjælp, herunder kammeradvokaten, betaling af retsafgifter m.v.? I sidstnævnte tilfælde bedes oplyst statens samlede udgifter.
- Hvilke samlede udgifter har staten haft i tabte erstatningssager m.v. (udgifter til egen advokat og betaling af sagsomkostninger til modparten(erne))?

Svar:

Landsskatteretten har i 3 kendelser nægtet rådgivere skattemæssigt fradrag for betalte erstatninger.

Landsskatteretten har således i kendelse af 31. januar 2003 (gengivet i SKM2003.111.LSR og TfS 2003.312) nægtet et advokataktieselskab fradrag for erstatningsbetaling i forbindelse med selskabstømning. Landsskatterettens afgørelse blev begrundet som følger:

”Landsskatteretten finder på denne baggrund, at salget af overskudsselskabet, der førte til selskabstømningen, ikke har karakter af en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Retten finder endvidere, at den erstatning, selskabet har betalt som følge af rådgivningen i forbindelse med salget af overskudsselskabet, må anses for at falde uden for de naturlige rammer af advokatvirksomheden. Der er herved henset til, at den frivillige betaling af erstatningen, som ifølge repræsentanten er en konsekvens af retspraksis på området, må betyde, at selskabet vurderede, at det som i TfS 1999.897, havde tilsidesat skattevæsenets interesser. Den betalte erstatning kan således ikke anses for omfattet af fradragsretten efter statsskattelovens § 6, stk. 1, litra a.”

TfS 1999.897 er den principielle højesteretsdom i den såkaldte ”Thrane-sag”, hvor Højesteret fastlagde retningslinierne for delingen af erstatningsansvaret, når

flere - sælger, rådgivere og køberbank - er erstatningsansvarlige i anledning af selskabstømning.

Advokatselskabets forsikringsselskab havde, bortset fra en selvrisko på 10 % af ansvarsbeløbet, dækket tabet. Fradraget drejede sig derfor kun om de 10 %, som var omfattet af selvriskoen. Landsskatteretten fastslog, at det beløb, som advokatselskabet havde modtaget fra forsikringsselskabet, var skattefrit.

Landsskatterettens afgørelse i sagen er ikke indbragt for domstolene.

Landsskatteretten har efterfølgende i 2 kendelser vedrørende det samme revisionsfirma, nægtet revisionsfirmaet fradrag for erstatning for rådgivning i forbindelse med selskabstømning. Begrundelsen er den samme, som for advokatselskabet. Landsskatterettens afgørelser er ikke offentliggjort.

Revisionsfirmaet har indbragt sagen for Østre Landsret, hvor den verserer i øjeblikket.

Den daværende skatteminister har i et svar af 15. oktober 1999 på spørgsmål stillet den 12. oktober 1999 af Christen Amby (SF) udtalt:

” Det fremgår af Ligningsvejledningen for erhvervsdrivende 1998 afsnit E.B.3.9, at udgifter til erstatninger kan fradrages i det omfang erstatningsansvaret er pådraget i forbindelse med drift af erhvervsvirksomhed og er udslag af en normal driftsrisiko ved udøvelsen af det pågældende erhverv. Den omstændighed, at erstatningsansvaret er pådraget ved en strafbar handling, udelukker ikke i sig selv fradragsret. Efter praksis er der dog normalt ikke fradrag for erstatningsbetalinger i tilfælde, hvor erstatningsansvaret baseres på den erhvervsdrivendes forsætlige eller groft uagtsomme handlinger.

Pengeinstitutternes erstatningsansvar i selskabstømningssagerne vil typisk være pådraget som følge af, at de har vidst eller burde vide, at banken har medvirket til overtrædelse af selvfinansieringsforbuddet i aktieselskabslovens § 115, stk. 2, eller den tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven. Overtrædelser af selvfinansieringsforbuddet kan straffes efter aktieselskabslovens § 161, stk. 1, og den tilsvarende bestemmelse i anpartsselskabsloven. Strafansvaret efter disse bestemmelser omfatter foruden forsæt og grov uagtsomhed også simpelt uagtsomt forhold.

Hvis beslutningen om at udbetale selskabets midler til køberen eller en anden fysisk/juridisk person på købersiden er truffet af et pengeinstitut, eller pengeinstituttet har været med til at træffe beslutningen, støttes kravet overfor pengeinstituttet på reglerne i aktieselskabslovens § 115, stk. 5, om tilbageførelse af beløb, der med urette er hævet i selskabet,

jf. lovens § 115, stk. 2. Pligten til tilbagebetaling hviler i disse tilfælde på et objektivt grundlag, d.v.s. at den indtræder selvom pengeinstituttet hverken har handlet forsætligt, groft uagtsomt eller simpelt uagtsomt. Ansvarret efter disse bestemmelser er ikke strafsanktioneret.

Pengeinstitutterne er, som det fremgår, ikke på forhånd afskåret fra fradrag for erstatninger i selskabstømmersager. Det vil - også i selskabstømningsagerne - bero på en konkret vurdering, om erstatningsydelsen er fradragsberettiget.”

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt tilfælde, hvor Told- og Skattestyrelsen efter en konkret vurdering har nægtet et pengeinstitut fradrag for erstatning i selskabstømningsager.

I et par tilfælde er det dog direkte tilkendegivet over for det pågældende pengeinstitut, at der ikke er fundet grundlag for at anfægte fradragsretten for disse erstatninger.

Heroverfor står imidlertid resultatet i de ovennævnte landsskatteretskendelser, hvor man ikke har godkendt fradragsret for advokater og revisorer.

Det overvejes i øjeblikket, hvilken betydning kendelserne vil have for pengeinstitutternes fradragsret.

Told- og Skattestyrelsens udgifter til den erstatningsretlige oprydning efter selskabstømningsagerne kan på nuværende tidspunkt opgøres til følgende beløb:

Bruttoomkostninger	174,0 mio. kr.
Modtagne bo- og sagsomkostninger	<u>44,3 mio. kr.</u>
Nettoomkostninger	129,7 mio. kr.

Staten har således ikke fået dækket samtlige omkostninger til den erstatningsretlige oprydning efter selskabstømningsagerne.

Nettoomkostningerne udgør 5,9 % af det indbetalte erstatningsbeløb på 2,2 mia. kr.

Ad bruttoomkostninger:

Beløbet dækker udgifter, herunder bo- og sagsomkostninger, til kuratorernes behandling af de tømte selskabers konkursboer samt til deres forberedelse og i enkelte tilfælde førelse af erstatningsager mod sælgerne, deres rådgivere og køberbanker. Beløbet dækker endvidere udgifter, herunder rets- og berammelsesafgifter samt sagsomkostninger, til kammeradvokatens førelse af erstatningsager mod samme kategorier af sagsøgte, samt til kammeradvokatens generelle rådgivning til Told- og Skattestyrelsen i forbindelse med oprydningen efter selskabstømningsagerne. Endelig dækker beløbet de sagsomkostninger, som Skatteministeriet i f.eks. tabte sager er blevet pålagt at betale til de sagsøgte.

Der er ikke for de tabte erstatningssager m.v. specifikt ført statistik over udgifter til kammeradvokaten og sagsomkostninger til modparterne. Oplysninger herom er ikke umiddelbart tilgængelige hverken i Told- og Skattestyrelsen, hos kammeradvokaten eller hos kuratorerne. Da det vil kræve en omfattende og tidsrøvende undersøgelse, herunder kræve gennemgang af arkiverede sager, at tilvejebringe et grundlag for besvarelse af spørgsmålet, har Told- og Skattestyrelsen ikke gjort beløbet op.

Ad modtagne bo- og sagsomkostninger:

Selskabssælgerne m.fl. er ikke i alle erstatningssager pålagt at betale bo- og sagsomkostninger, der er medgået til den erstatningsretlige oprydning efter selskabstømningsagerne. Det er bl.a. en konsekvens af den foreliggende retspraksis.

I de såkaldte mellemformssager, hvor sælgerne er ansvarlige efter de dagældende aktie- og anpartsselskabsloves objektive bestemmelser, jf. lovenes §§ 115, stk. 5, og 84, stk. 5, tilpligtes sælgerne, ud over at tilbagebetale skatter og selskabsskatteinter, at betale samtlige boomkostninger, herunder salær til konkursboets kurator.

I modsætning hertil er sælgerne i de såkaldte bruttosager ansvarlige efter dansk rets almindelige erstatningsregel. Dette indebærer, at sælgerne alene tilpligtes at tilbagebetale de tabte skatter, samt eventuelt mora- eller procesrenter i henhold til rentelovens bestemmelser. I disse sager bærer Skatteministeriet derfor omkostningerne til konkursbobehandlingen.

Ad nettoomkostninger:

Det kan oplyses, at en del af Told- og Skattestyrelsens omkostninger, nemlig til rets- og berammelsesafgift i de erstatningssager, som er anlagt ved domstolene, samt konkursboernes skifteafgift, samtidig er indtægt for statskassen. Nettoudgiften ovenfor er dog ikke reduceret med denne indtægt, idet der ikke er ført statistik over afgifterne til statskassen, herunder hos kuratorerne i konkursboerne.

Det skal under henvisning til besvarelsen af spørgsmål S 5622 fra samlingen 2003-04 bemærkes, at der fortsat verserer ca. 30 retssager, der ikke er afsluttet. Førelsen af disse retssager, vil, hvis de vindes af Skatteministeriet, føre til yderligere indbetalinger, men vil også føre til yderligere omkostninger for Skatteministeriet.